

Š i f r a u č e n c a :

Državni izpitni center

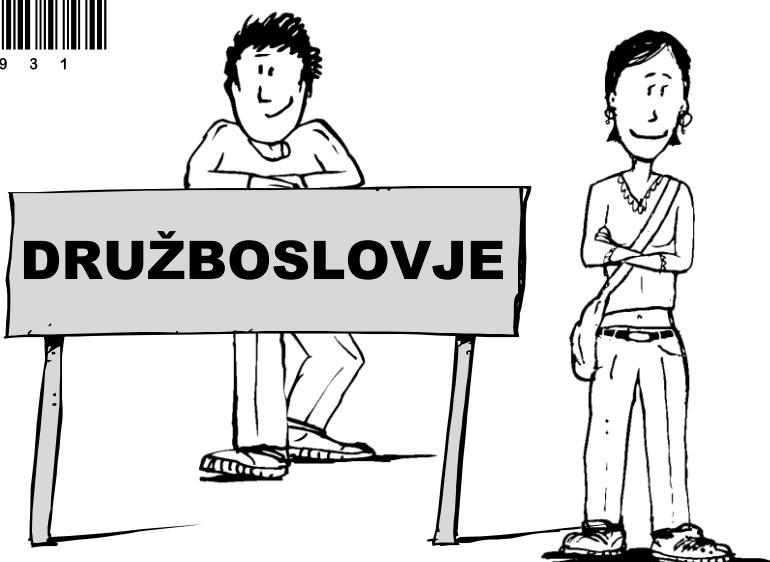

N 2 2 1 9 0 9 3 1

9.

razred

NACIONALNO PREVERJANJE ZNANJA

ob koncu 3. obdobja v prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom

Torek, 10. maj 2022 / 60 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:
učenec prinese modro/črno nalivno pero ali moder/črn kemični svinčnik.
Preizkusu je priložena dvostranska barvna priloga.

NAVODILA UČENCU

Natančno preberi ta navodila.

Prilepi kodo oziroma vpiši svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani.

Preizkus ima tri dele. V prvem delu boš reševal geografske naloge, v drugem delu naloge, ki preverjajo znanje zgodovine, in v tretjem delu naloge, povezane z državljanško vzgojo in etiko.

Pri reševanju nekaterih nalog boš uporabil barvno prilogo, ki je priložena preizkusu.

Pri vsaki nalogi svoj odgovor napiši na črte v predvideni prostor znotraj okvirja, razen če je pri nalogi navedeno drugačno navodilo za reševanje.

Piši čitljivo. Če se zmotiš, napačni odgovor prečrtaj in pravilnega napiši na novo.

Nečitljivi zapisi in nejasni popravki se ovrednotijo z nič točkami.

Če se ti zdi naloga pretežka, se ne zadržuj predolgo pri njej, temveč začni reševati naslednjo.

K nerešeni nalogi se vrni pozneje. Na koncu svoje odgovore ponovno preveri.

Zaupaj vase in v svoje zmožnosti. Želimo ti veliko uspeha.

Ta preizkus ima 18 strani, od tega 3 prazne in 2 strani barvne priloge.

N 2 2 1 9 0 9 3 1 0 2

N 2 2 1 9 0 9 3 1 0 3

I. DEL

GEOGRAFIJA

1. a) Poimenuj navidezno črto, ki deli Zemljo na severno in južno poloblo.

_____

- b) Poimenuj navidezno točko na skrajnem severu in jugu Zemlje.

_____

(2 točki)

2. Posamezni deli Evrope imajo različna podnebja.
Napiši tri izmed njih.

Podnebje 1: _____

Podnebje 2: _____

Podnebje 3: _____

(3 točke)

3. Obkroži črko pred dvema državama Severne Evrope.

A Nemčija

B Danska

C Avstrija

D Estonija

E Španija

(2 točki)

4. Na črto pred opisom napiši številko pojma, ki ga opis pojasnjuje.

OPISA:

- ponavljajoč se izbruh vroče vode in vodne pare
- potopljena ledeniška dolina, ki jo je zalilo morje

POJMI:

- 1 arteški vodnjak
- 2 vulkan
- 3 fjord
- 4 kotlina
- 5 gejzir

(2 točki)

5. Napiši tri kraške pojave.

Pojav 1: _____

Pojav 2: _____

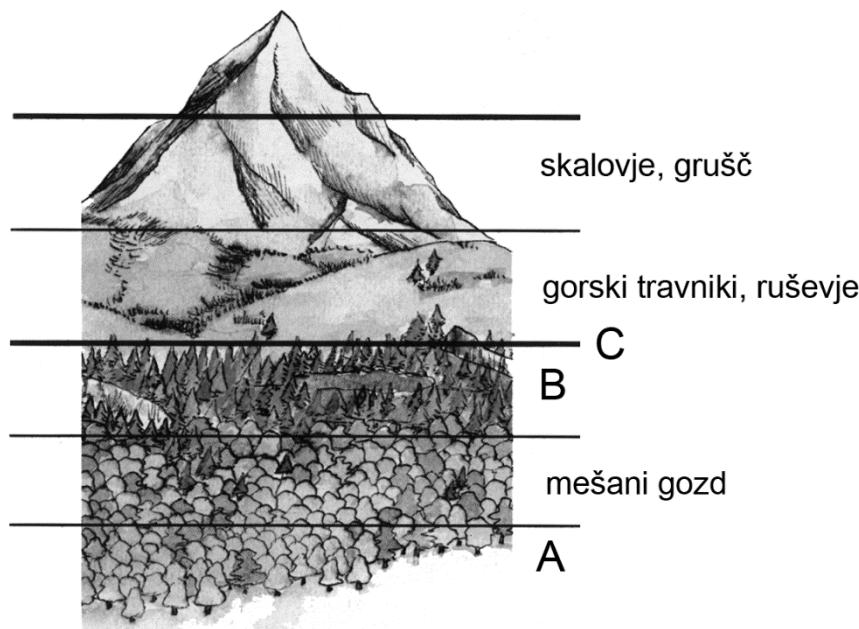
Pojav 3: _____

(3 točke)

N 2 2 1 9 0 9 3 1 0 5

6. Oglej si sliko 1 in reši naloge.

Slika 1: Rastlinski pasovi v Alpah

- a) Poimenuj rastlinska pasova, označena na sliki 1 s črkama A in B.

A: _____

B: _____

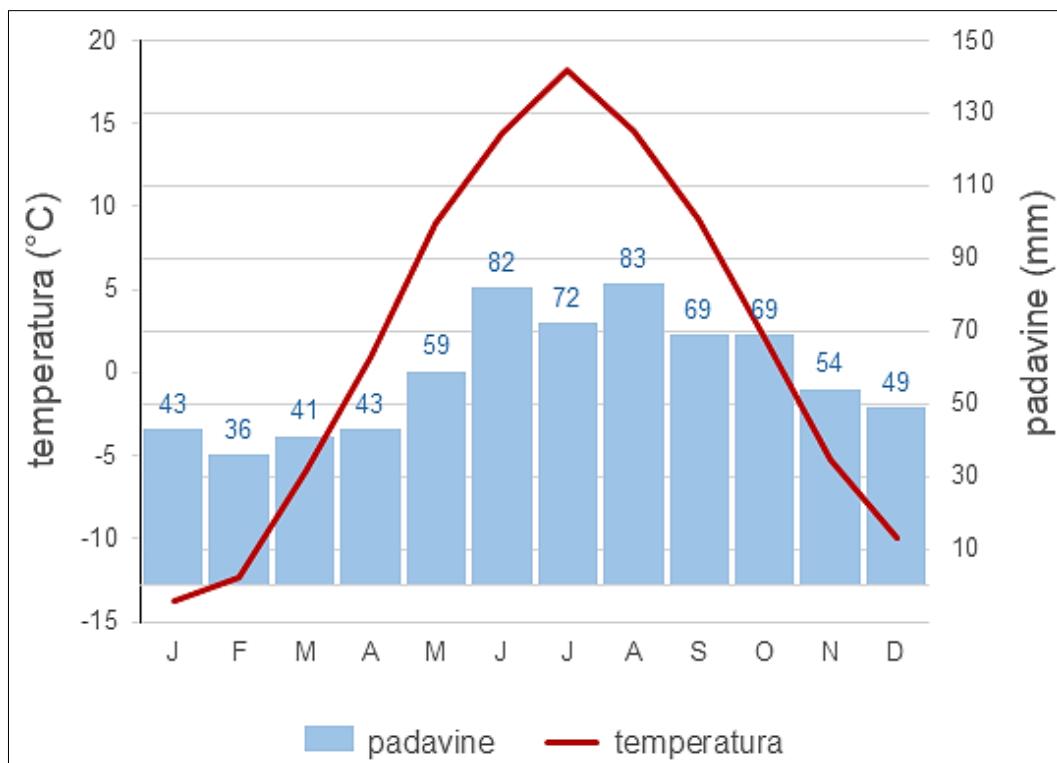
- b) Kako imenujemo mejo, ki jo na sliki 1 označuje črka C?

_____

(3 točke)

7. Oglej si klimogram na sliki 2 in preberi trditve.

Slika 2: Klimogram

Če je trditev pravilna, obkroži DRŽI, če ni pravilna, obkroži NE DRŽI.

Največ padavin je od januarja do marca.	DRŽI	NE DRŽI
December ima temperature pod lediščem.	DRŽI	NE DRŽI
V mesecu z najvišjo povprečno temperaturo pade tudi največ padavin.	DRŽI	NE DRŽI

(3 točke)

N 2 2 1 9 0 9 3 1 0 7

7/18

8. Uporabi zemljevid na sliki 8 v barvni prilogi in reši nalogu.

Na črto pred imenom mesta napiši številko pokrajine, v kateri je mesto.

MESTI:

- Nova Gorica
 Murska Sobota

POKRAJINE:

- 1 Alpske pokrajine
2 Predalpske pokrajine
3 Dinarske pokrajine
4 Primorske pokrajine
5 Panonske pokrajine

(2 točki)

9. Oglej si zemljevid na sliki 8 v barvni prilogi in preberi trditve.

Če je trditev pravilna, obkroži DRŽI, če ni pravilna, obkroži NE DRŽI.

V Panonskih pokrajinah je več vrelcev termalne vode.	DRŽI	NE DRŽI
Smučarski turizem je razvit le v Alpskih pokrajinah.	DRŽI	NE DRŽI
V Novem mestu je razvita avtomobilska industrija.	DRŽI	NE DRŽI

(3 točke)

10. Oglej si zemljevid na sliki 9 v barvni prilogi in odgovori na vprašanje.

S katerima kmetijskima dejavnostma se ukvarjajo samo v J Evropi, ne pa tudi v S Evropi?

Dejavnost 1: _____

Dejavnost 2: _____

(2 točki)

11. Napiši dva možna vzroka za višjo smrtnost novorojenčkov v Afriki.

Vzrok 1: _____

Vzrok 2: _____

(2 točki)

12. Preberi besedilo v okvirju in reši nalogu.

Lastnik tovarne za izdelavo priznane znamke oblačil se je odločil, da bo zaradi visokih stroškov plač proizvodnjo preselil v tujino, v gospodarsko manj razvito državo.

Napiši dve prednosti in eno slabost za prebivalce območja, kjer bo nova tovarna.

Prednost 1: _____

Prednost 2: _____

Slabost: _____

(3 točke)

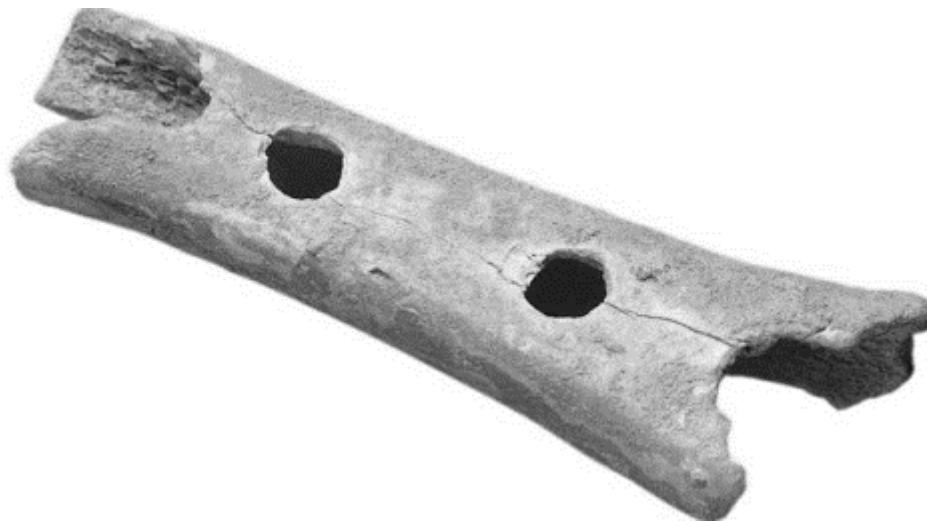
N 2 2 1 9 0 9 3 1 0 9

9/18

II. DEL

ZGODOVINA

1. Oglej si sliko 3 in reši naloge.

Slika 3

- a) Napiši ime prazgodovinskega predmeta na sliki 3.
-
- b) Med katero vrsto zgodovinskih virov spada predmet na sliki 3? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.
- A pisni vir
B ustni vir
C materialni vir
D avdiovizualni vir

(2 točki)

2. Oglej si slike 4, 5 in 6. Napiši ime domače obrti na sliki.

Obrt:

Slika 4

Obrt:

Slika 5

Obrt:

Slika 6

(3 točke)

(Vir slike 4: <https://images.unsplash.com/photo-1529690840038-f38da8894ff6>;
vir slike 5: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/7/77/Skomarje%2C_%22pri_Kova%C4%8Du%22%2C_%28%C5%A1e_ne_pokrita%29_1963.jpg;
vir slike 6: <https://sl.gardendecorgalore.com/6848456>. Pridobljeno: 14. 10. 2021.)

N 2 2 1 9 0 9 3 1 1 1

3. Konec 15. stoletja je nezadovoljstvo na slovenskem ozemlju pripeljalo do kmečkih uporov. Napiši tri vzroke, zakaj so se kmetje upirali fevdalcem.

Vzrok 1: _____

Vzrok 2: _____

Vzrok 3: _____

(3 točke)

4. Na črto pred opisom napiši številko pojma, ki ga opis pojasnjuje.

OPISA:

- ___ sistem vladanja, ki ga je uvedel Benito Mussolini
- ___ sistem vladanja v Sovjetski zvezi po 1. svetovni vojni

POJMI:

- 1 rasizem
- 2 stalinizem
- 3 nacizem
- 4 fašizem
- 5 antisemitizem

(2 točki)

5. Odgovori na vprašanji.

- a) Leta 1945 so Američani nad Japonsko odvrgli dve atomski bombi. Kako sta dejanji vplivali na potek 2. svetovne vojne?

_____

- b) Pojasni, zakaj od 2. svetovne vojne naprej v spopadih ni bila več uporabljena atomska bomba.

_____

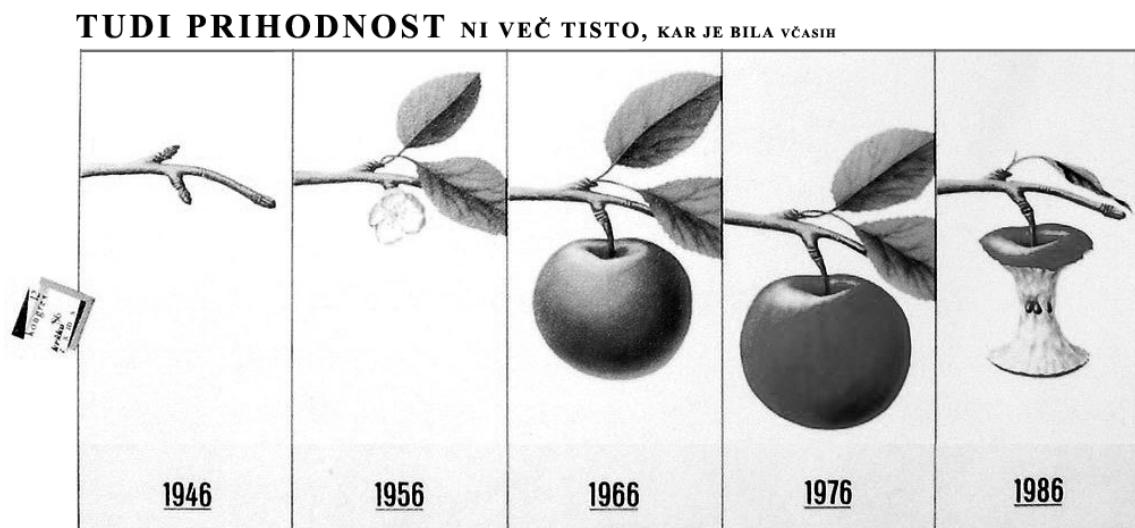
(2 točki)

6. Preberi besedilo v okvirju. Oglej si politični plakat na sliki 7 in reši nalog.

Leta 1982 je bil dinar razvrednoten za 30 odstotkov, rast cen se je povečala za 45 odstotkov, država ni mogla plačevati surovin in nafte. Za prehod čez mejo je bilo treba plačati devizni polog, prišlo je do prekinitve električne energije, primanjkovalo je posameznih artiklov, predvsem kave, pralnega praška in južnega sadja. Državni dolg je naraščal.

(Vir: prijezeno po: <http://www.muzej-nz.si/si/izobrazevanje/1402>. Pridobljeno: 10. 3. 2021.)

Slika 7: Politični plakat iz leta 1986

- a) Na podlagi besedila in plakata sklepaj, katera leta so bila za Jugoslavijo najbolj uspešna. Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.
- A pred letom 1945
  - B med letoma 1945 in 1965
  - C med letoma 1966 in 1980
  - D po letu 1980
- b) Pojasni, zakaj se politični plakat začne z letnico 1946.
-

(2 točki)

(Vir slike 7: https://farm1.static.flickr.com/157/416561579_97bd759921_b.jpg. Pridobljeno: 10. 3. 2021.)

N 2 2 1 9 0 9 3 1 1 3

III. DEL

DRŽAVLJANSKA VZGOJA IN ETIKA

1. Na črto pred pojmom napiši številko opisa, ki pojmem pojasnjuje.

POJMI:

- predsednik države
 vlada
 varuh človekovih pravic

OPISI:

- 1 Najvišji organ oblasti v Sloveniji.
2 Predstavnik naše države, ki ga volimo vsakih pet let in je poveljnik obrambnih sil Slovenije.
3 Predstavnik, ki pacientu pomaga pri uveljavljanju pravic v zdravstvu.
4 Predstavnik ljudstva in institucije, ki varuje človekove pravice.
5 Pripadnik obrambnih sil Slovenije.
6 Vsi poslanci Državnega zbora Slovenije.

(3 točke)

2. V življenju posameznika je navadno nekaj prelomnih življenjskih dogodkov.

- a) Napiši dogodek, ki zaznamuje prehod iz mlajše v srednjo generacijo.

- b) Napiši dogodek, ki zaznamuje prehod iz srednje v starejšo generacijo.

- c) Dedek je za 82. rojstni dan dobil pametni telefon, ki ga ne zna uporabljati. Napiši primer, kako mu pri tem lahko pomaga njegova 18-letna vnučinja.

Skupno število točk: 50

Prazna stran

Tukaj ne piši. Tukaj ne piši.

Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši. Tukaj ne piši.

15/18

Prazna stran

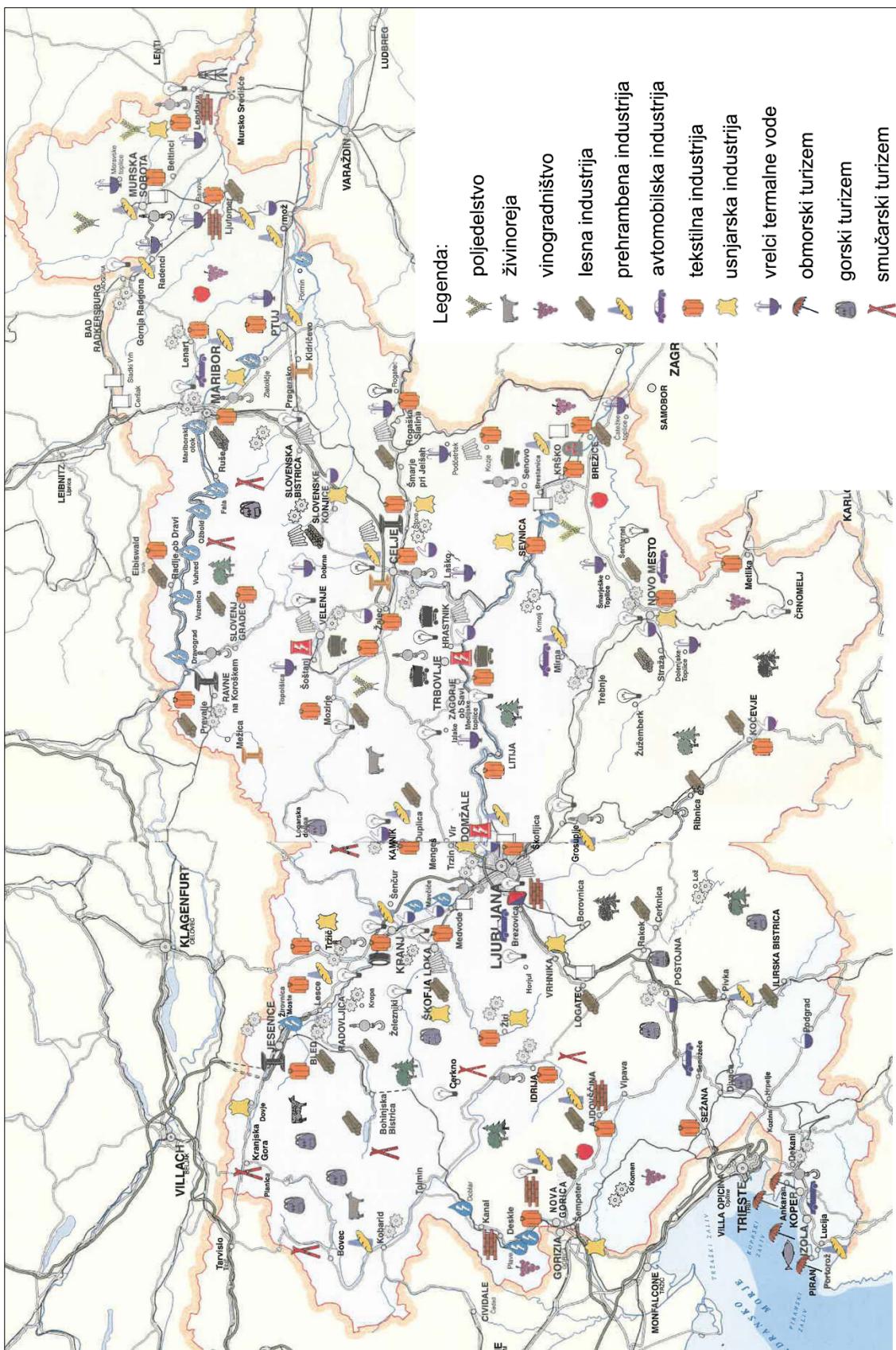

Prazna stran

Tukaj ne piši. Tukaj ne piši.

Barvna priloga

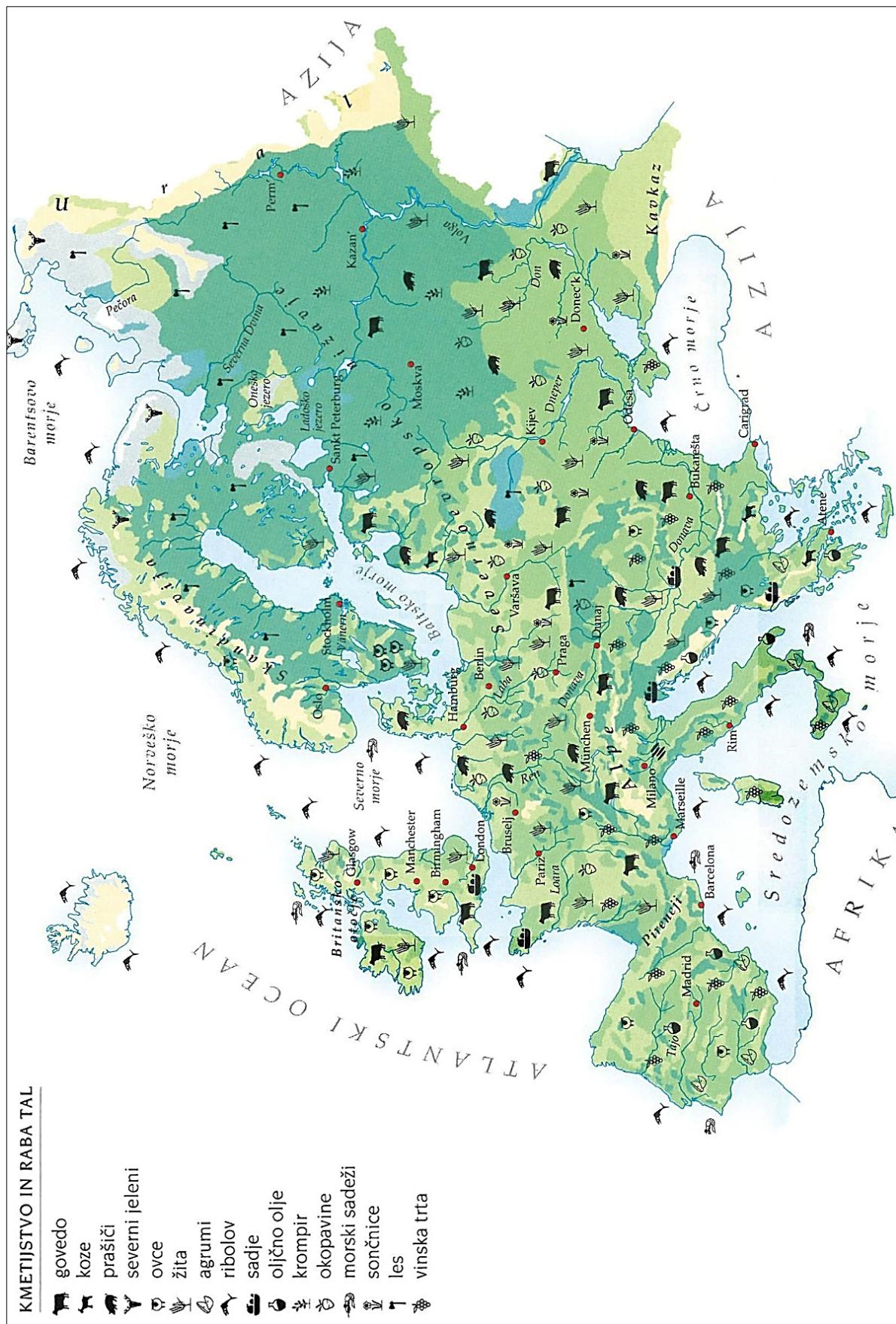

Slika 8: Gospodarstvo Slovenije

(Vir: Košak, M., Janša-Zorn, O., Umek, M., 2000: Atlas za spoznavanje držbe. Ljubljana: DZS.)

N 2 2 1 9 0 9 3 1 1 8

Slika 9: Kmetijstvo in raba tal v Evropi

(Vir: Hrvatin, M., in drugi, 2003: Veliki šolski atlas. Tržič: Učila International.)